

RP 99/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd och av lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning och till lag om besvärnämnden för studiestöd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om studiestöd samt lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning ändras. Dessutom föreslås att det stiftas en lag om besvärnämnden för studiestöd.

I enlighet med regeringsprogrammet föreslås att den maximala stödtiden för studier på andra stadiet begränsas så, att stöd kan beviljas för en period av högst 12 månader efter att den regelrätta studietiden tagit slut.

I lagen om studiestöd föreslås även andra förtydligande ändringar. Det föreslås att bestämmelserna om rätten till studiestöd för studier i en utländsk läroanstalt preciseras i fråga om definitionen av heltidsstudier och maximal studietid. Dessutom föreslås att definitionen av heltidsstudier inom gymnasieutbildningen ändras så att gymnasiestudier oberoende av lärokursen omfattning alltid är heltidsstudier när de genomförs som kombinationsexamen i samband med grundläggande yrkesutbildning.

Bland studiestödsnämndernas uppgifter föreslås att utlåtanden om tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs sommartid och om tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs utomlands på annat sätt än via studentutbytesprogram stryks.

Det föreslås att bestämmelserna om besvärnämnden för studiestöd överförs från lagen om studiestöd till en särskild lag. En ny beslutssammansättning som föreslås är en sammansättning med en domare, varvid ordföranden ensam kunde avgöra vissa ärendekategorier som anges i lagen och där nästan ingen rättslig prövning är förenad med avgörandet.

I lagen om stöd för skolresor föreslås att begränsningarna av beviljande av stöd ändras så att förvärvsinkomst på basis av inläring i arbetet inte ska hindra att stöd för skolresor beviljas. Dessutom föreslås att definitionen av stödtiden för stöd för skolresor förtydligas så, att stödrätten grundar sig på det antal dagar per kalendermånad som ingår i studietiden.

I lagarna föreslås dessutom vissa andra tekniska ändringar.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna om ändring av lagen om studiestöd och av lagen om stöd för skolresor avses träda i kraft den 1 augusti 2013. Lagen om besvärnämnden för studiestöd avses träda i kraft den 1 maj 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 NULÄGE OCH BEDÖMNING AV NULÄGET	4
1.1 Lag om studiestöd	4
Studiestödstiden för studier på andra stadiet	4
Heltidsstudier och studiestödstiden i utländska läroanstalter	4
Rätt till studiestöd för gymnasiestudier som genomförs som kombinationsexamen	5
Studiestödsnämndernas uppgifter	6
Besvärsnämnden för studiestöd	7
1.2 Lag om stöd för skolresor	8
Beaktande av förvärvsinkomster som fås på basis av inläring i arbetet	8
Beräkning av stödtiden per läsår	8
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
2.1 Lagen om studiestöd	8
Begränsning av den maximala stödtiden för studier på andra stadiet	8
Heltidsstudier och studiestödstiden i utländska läroanstalter	9
Rätt till studiestöd för gymnasiestudier som genomförs som kombinationsexamen	9
Studiestödsnämndernas uppgifter	10
2.2 Lag om stöd för skolresor	10
Avskaffande av bestämmelsen enligt vilken förvärvsinkomster som fås på basis av inläring i arbetet ska beaktas	10
Räkneregel för antalet stödmånader per läsår	10
2.3 Besvärsnämnden för studiestöd	11
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	11
3.1 Ekonomiska konsekvenser	11
Studiestödet	11
Stödet för skolresor	11
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	12
3.3 Konsekvenser för de studerande	12
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	13
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	13
DETALJMOTIVERING	14
1 LAGFÖRSLAG	14
1.1 Lagen om ändring av lagen om studiestöd	14
1.2 Lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning	16
1.3 Lagen om besvärsnämnden för studiestöd	17
1 kap. Besvärsnämndens uppgifter och medlemmar	17
2 kap. Hur ärenden behandlas i besvärsnämnden	18
3 kap. Särskilda bestämmelser	20
2 IKRAFTTRÄDANDE	20
LAGFÖRSLAG	22
Lag om ändring av lagen om studiestöd	22
Lag om ändring av lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning	24
Lag om besvärsnämnden för studiestöd	25
BILAGOR	28

PARALLELTEXT	28
Lag om ändring av lagen om studiestöd.....	28
Lag om ändring av lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning	33

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

1.1 Lag om studiestöd

Studiestödstiden för studier på andra stadiet

Enligt 7 § i lagen om studiestöd (65/1994) beviljas studiestöd för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier. För studerande som avlägger högskoleexamen begränsas den maximala tiden ytterligare av bestämmelserna om det maximala antalet stödmånader.

I 7 § 9 mom. bestäms om studiestödstiden för studier på andra stadiet. Enligt denna bestämmelse kan inom utbildning som leder till en yrkesinriktad examen studiestöd fås för högst den tid som avses i 31 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning (630/1998). Inom gymnasieutbildning kan studiestöd fås för högst den tid som avses i 24 § 1 mom. i gymnasielagen (628/1998). Enligt ovan nämnda bestämmelser ska en studerande som bedriver yrkesinriktade studier slutföra sina studier inom en tid som med högst ett år får överskrida den tid som studierna avses omfatta, om inte läroanstalten av grundad anledning beviljar den studerande förlängning. På motsvarande sätt ska gymnasiets lärokurs slutföras på högst fyra år, om inte läroanstalten av grundad anledning beviljar den studerande förlängning. I praktiken beviljas studiestöd alltid för den tid då heltidsstudier bedrivs, om läroanstalten beviljat den studerande förlängning.

I lagen om studiestöd finns inga bestämmelser om någon exakt maximigräns, som skulle basera sig på stödmånader eller antal år, då det gäller beviljande av studiestöd för studier på andra stadiet. I praktiken begränsas rätten till studiestöd för studier på andra stadiet av att läroanstalten inte beviljar förlängning, de återstående studierna inte uppfyller kravet på heltidsstudier eller studiestödet indras på grund av att studieframgången inte är tillräcklig. Bestämmelserna om in-

dragning av studiestöd är ändå inte alltid entydiga och situationen är oklar för både den studerande och verkställaren.

Heltidsstudier och studiestödstiden i utländska läroanstalter

Studiestöd kan enligt 4 § 3 mom. i lagen om studiestöd beviljas för studier utomlands, om studierna motsvarar i paragrafen avsedda studier i Finland eller ingår i en examen som avläggs i Finland. Med studier som ingår i examen som avläggs i Finland avses studier som genomförs under en utbytesstudieperiod.

Den allmänna förutsättningen för beviljande av studiestöd är att det är fråga om heltidsstudier. Enligt 5 a § 4 mom. i lagen om studiestöd är studier som genomförs vid en utländsk läroanstalt heltidsstudier när läroanstalten har angett dem som sådana. Om läroanstalten inte har angett huruvida studierna är heltidsstudier kan man tillämpa 1—3 mom., där det bestäms huruvida högskole-, gymnasie- och yrkesstudier samt andra studier som bedrivs i Finland är heltidsstudier. Studiestöd beviljas inte för sådana studier i en utländsk läroanstalt som helt ordnas som distansstudier.

Utländska läroanstalter anger ofta huruvida det är fråga om heltidsstudier på basis av studiestatens nationella bestämmelser och praxis. Eftersom bedömningen av huruvida det är fråga om heltidsstudier enligt 5 a § 1—3 mom. i lagen om studiestöd endast kan tillämpas då läroanstalten inte har angett huruvida det är fråga om heltidsstudier, kan studerandena hamna i ojämlig ställning beroende på hur heltidsstudier definieras i studiestaten. Studiestöd kan inte beviljas om studierna enligt den utländska läroanstalten utgör en bisyssla eller bedrivs på deltid, även om studierna skulle motsvara heltidsstudier i Finland i enlighet med lagen om studiestöd.

Den maximala stödtiden för en examen som avläggs i en utländsk högskola anges i 7 § 6 mom. i lagen om studiestöd. Enligt be-

stämelsen bestäms den tid som berättigar till studiestöd på basis av det som anges ovan i paragrafen i fråga och på basis av examens omfattning och läsårets längd. I praktiken bestäms den maximala stödtiden för avläggande av en högskoleexamen så att man utifrån den dag då läsåret inleds och den dag då det avslutas räknar antalet stödmånader per läsår, multiplicerar detta antal stödmånader med antalet läsår enligt studiernas omfattning och till detta lägger tio stödmånader. Om studietiden per läsår ändras kan den maximala stödtiden justeras i efterhand.

7 § 6 mom. i lagen om studiestöd, som berör den maximala tid som berättigar till stöd för examen som avläggs vid en utländsk högskola, är inte tydlig. Enligt bestämmelsen kan den maximala tiden som berättigar till stöd justeras varje läsår, om stödtiden per läsår enligt den dag då studierna inleds och den dag då de avslutas ändras. Detta innebär att den studerande då han eller hon inleder sina studier inte med säkerhet kan veta hur många stödmånader han eller hon har till sitt förfogande för studierna i fråga.

Lsåret 2010—2011 beviljades nästan 5 500 sådana studerande studiestöd som avlägger examen i utländska läroanstalter samt ungefär 8 000 sådana studerande som studerar utomlands under en bestämd period. Av dem som avlägger examen var över 90 % högskolestuderande. Flest studerande som avlägger examen fanns i Storbritannien, där nästan 1 800 studerande med studiestöd från Finland studerade. I de nordiska länderna studerade sammanlagt 1 200 studerande, av dem 950 i Sverige. Av länderna utanför Europa var det mest populära landet för studier USA, där 370 studerande studerade.

Antalet stödmånader per läsår för studier som bedrivs i utländska högskolor är oftast högst nio månader. Till exempel i Estland och Ryssland är stödtiden ändå ofta 10 månader. Under läsåret 2010—2011 fick ungefär 540 studerande som studerar i Estland och ungefär 60 studerande som studerar i Ryssland studiestöd från Finland. De studerande som avlade lägre högskoleexamen utomlands 2010 hade under sina studier i medeltal använt sammanlagt 32 stödmånader och de som avlade högre högskoleexamen 44 stödmånader. De som avlade högre högsko-

leexamen i Finland hade i medeltal använt sammanlagt 53 stödmånader, de som avlade lägre högskoleexamen 45 stödmånader och de som avlade yrkeshögskoleexamen 35 stödmånader.

Rätt till studiestöd för gymnasiestudier som genomförs som kombinationsexamen

Yrkesinriktad grundexamen och studentexamen kan avläggas som så kallad kombinationsexamen. En kombinationsexamen innebär att den studerande genom parallella studier samtidigt avlägger yrkesinriktad grundexamen och gymnasiets lärokurs, som antingen omfattar ungdomsstadiets eller den för vuxna ämnade gymnasieutbildningens lärokurs. Det finns ingen separat lagstiftning om kombinationsexamen och organiseringen av studierna varierar mellan läroanstalterna. Studier som genomförs som kombinationsexamen tar oftast fyra läsår. Antalet studerande som avlägger kombinationsexamen är årligen cirka 2 000.

Enligt 5 § 2 mom. i lagen om studiestöd är gymnasiestudier heltidsstudier när deras omfattning enligt lärokursen är sammanlagt minst 75 kurser, vilket motsvarar minimiomfattningen för gymnasiets lärokurs på ungdomsstadiet. När det gäller gymnasieutbildning som är riktad till vuxna är lärokursens minimiomfattning 44 kurser, vilket betyder att studier i vuxengymnasium inte uppfyller kravet på heltidsstudier enligt lagen om studiestöd. I kombinationsexamen genomförs gymnasiestudierna ofta så att de omfattar den för vuxna ämnade gymnasieutbildningens lärokurs, vilket innebär att studiestöd inte kan beviljas för gymnasiestudierna. Om gymnasiestudierna ändå genomförs samtidigt som studier för yrkesinriktad grundexamen, kan studiestöd beviljas på basis av de yrkesinriktade heltidsstudierna.

I studiernas slutskede kan studerandena beroende på hur de studier som genomförs som kombinationsexamen är organiserade hamna i ojämlig ställning med tanke på rätten till studiestöd. Om den studerande först avlagt yrkesinriktad grundexamen, kan studiestöd inte beviljas för de återstående gymnasiestudierna som avläggs enligt vuxengymnasiets lärokurs. Situationen är en annan och studie-

stöd kan beviljas om den studerande genomför samma studier till exempel så att betygen över den yrkesinriktade grundexamen och studentexamen ges samtidigt.

Det är problematiskt att studerande som genomför studier med helt samma innehåll behandlas på olika sätt beroende på i vilken ordning studierna genomförs och läroanstaltens praxis. Också riksdagens kulturutskott har uppmärksammat detta (KuUB 1/2012 rd). Utskottet har konstaterat att det är vissa problem med studiestödet för gymnasiet vid kombinationsexamen. Vid kombinationsexamen avlägger de studerande ofta gymnasiestudier enligt lärokursen för vuxengymnasiet. Då uppfyller de inte kraven på heltidsstudier i lagen om studiestöd och har inte rätt att få studiestöd.

Studiestödsnämndernas uppgifter

Enligt 7 c § 1 mom. i lagen om studiestöd beviljas studiestöd för högskoleexamen för nio månader per läsår. Studiestöd kan dock beviljas för en längre tid om den studerande visar att han eller hon bedriver studier under mer än nio månader under läsåret.

För studier som leder till högskoleexamen är perioden för studiestöd under läsåret i allmänhet nio månader från september till maj. För tiden som går över den regelrätta tiden kan så kallat sommarstudiestöd beviljas. Sommarstudiestöd beviljas på basis av den studerandes ansökan. Till ansökan ska bifogas en sommarstudieplan, där den studerande reder ut vilka studier han eller hon tänker genomföra under sommarmånaderna.

I 9 a § i lagen om studiestöd bestäms om studiestödsnämndernas uppgifter. Enligt 1 mom. 2 punkten har studiestödsnämnderna till uppgift att ange tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs under sommaren och i enskilda fall ge utlåtande till Folkpensionsanstalten. Studiestödsnämndens uppgift är att fastställa hur många studiedagar man ska ha eller hur många studiepoäng man ska få under sommarmånaderna, för att sommarstudiestöd ska kunna beviljas. För att se till att studerandena behandlas jämlikt har Folkpensionsanstalten i sina förmånsanvisningar gett en rekommendation om förutsättningarna för beviljande av sommarstudiestöd

för universitetsstudier. De flesta studiestödsnämnderna har fastställt vad som är tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs under sommaren i enlighet med rekommendationen.

Studiestödssansökningar från studerande i yrkeshögskolor, konstuniversitet och Helsingfors universitet avgörs av Folkpensionsanstalten. Studiestödsnämnden ska i samband med den studerandes ansökan om sommarstöd ge utlåtande till Folkpensionsanstalten. I sitt utlåtande tar studiestödsnämnden ställning till huruvida den sommarstudieplan som den studerande presenterat i sin ansökan uppfyller kraven för beviljande av stöd för den tidsperiod som ansökan gäller. Enligt 9 a § 3 mom. är studiestödsnämndens utlåtande bindande för Folkpensionsanstalten. Under 2011 gav yrkeshögskolornas och konstuniversitetens studiestödsnämnder sammanlagt ungefär 15 000 utlåtanden om huruvida de studier som bedrevs sommartid var tillräckliga.

I studiestödsnämnder som bedriver avgörandeverksamhet ger man inget separat utlåtande om sommarstudieplanen. Rätt till sommarstudiestöd avgörs direkt på basis av den information som kommer fram i den studerandes ansökan och de av nämnden bestämda förutsättningarna för beviljande av sommarstudiestöd.

Utlåtandeförfarandet som gäller beviljande av sommarstudiestöd är ofta arbetskrävande, eftersom studiestödsnämnderna årligen ger sammanlagt nästan 20 000 utlåtanden om sommarstudiestöd. Via utlåtandeförfarandet fastställer studiestödsnämnden att de sommarstudieperioder som den studerande angett i sin ansökan är korrekta. Att de studier som angetts i sommarstudieplanen genomförs övervakas ändå inte särskilt, utan studieprestationerna från sommarmånaderna räknas med i den årliga uppföljningen av studieframgången. Stödet indras eller återkrävs inte fast den studerande i verkligheten inte genomfört de studier som angetts i sommarstudieplanen under sommaren, om den studerande samlat tillräckligt med studieprestationer under läsåret.

För Helsingfors universitets del har ett försök pågått sedan 2011, som innebär att man inte ber om utlåtande från studiestödsnämnden utan Folkpensionsanstalten avgör själv

ansökan om sommarstudiestöd på basis av den information som den studerande gett och i enlighet med de förutsättningar för beviljande av sommarstudiestöd som studiestödsnämnden fastställt. Erfarenheterna av försöket har varit positiva ur Folkpensionsanstaltens, universitetets och studerandenas synvinkel. Förfarandet minskade det administrativa jobbet i anslutning till beviljandet av sommarstudiestöd och förkortade samtidigt behandlingstiden för ansökningarna. Enligt den information som Folkpensionsanstalten gett ökade försöket inte antalet studerande som beviljades sommarstudiestöd och inte heller antalet studerande vars studieprestationer var otillräckliga vid uppföljningen av studieframgången. Vid Helsingfors universitet finns årligen över 4 000 studerande som får sommarstudiestöd.

Enligt 9 a § 1 mom. 3 punkten i lagen om studiestöd har studiestödsnämnderna till uppgift att ange tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs utomlands på annat sätt än via studentutbytesprogram och i enskilda fall ge utlåtande till Folkpensionsanstalten. Högskolornas studiestödsnämnder ger årligen ungefär 1 500 utlåtanden som berör tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs utomlands. Studiestödsnämndens utlåtande är bindande för Folkpensionsanstalten.

Via det utlåtandeförfarande som berör studier som bedrivs utomlands fastställer studiestödsnämnden att den studieplan som den studerande lagt fram kan godkännas. Dessa studier övervakas ändå inte särskilt i efterhand, utan studiepresentationerna räknas med i den årliga uppföljningen av studieframgången. När det är fråga om studier i enlighet med ett studentutbytesprogram granskar man inte på förhand hur mycket studier den studerande ämnar genomföra under sin utbytesperiod.

Besvärsnämnden för studiestöd

Besvärsnämnden för studiestöd avgör som första besvärinstans besvär som gäller beslut som Folkpensionsanstalten och studiestödsnämnderna har meddelat i fråga om studiestödsförmåner enligt lagen om studiestöd samt stöd för skolresor enligt lagen om stöd

för skolresor. Dessutom avgör besvärsnämnden ansökningar om undanröjande av ovan nämnda beslut. Besvärsnämndens beslut kan förutom då det gäller beslut om undanröjande av beslut överklagas till försäkringsdomstolen.

Bestämmelser om besvärsnämnden ingår i 32 § i lagen om studiestöd. I paragrafen bestäms om nämndens sammansättning, hur medlemmarna utnämns och behörighetsvillkoren, rätten att dela in nämnden i sektioner, tillämpning av förvaltningsprocesslagen (586/1996) vid behandlingen av ärenden, rättegångens offentlighet samt hur besluten delges.

Enligt 32 § 3 mom. i lagen om studiestöd utfärdas närmare bestämmelser om nämnden genom förordning av statsrådet. I förordningen om besvärsnämnden för studiestöd (272/1994) bestäms bland annat om behandling av ärenden, besvärsnämndens sammansättningar när beslut fattas samt behörighetsvillkor för personalen och utnämning av personalen. Enligt bemyndigandet i 12 § i förordningen ges närmare föreskrifter om behandlingen av ärenden, om personalens uppgifter och om verksamheten i arbetsordningen som godkänns i nämndens plenum.

Besvärsnämnden har en ordförande med uppdraget som huvudsyssla, en vice ordförande med uppdraget som bisyssla samt fyra andra medlemmar med uppdraget som bisyssla. Vice ordföranden och medlemmarna har personliga suppleanter. Statsrådet utnämner medlemmarna med uppdraget som bisyssla för tre år i sänder på framställning av undervisnings- och kulturministeriet. Den nuvarande besvärsnämndens mandatperiod är 1.5.2010—30.4.2013. Statsrådet utnämner besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla tills vidare.

Ordföranden och vice ordföranden ska ha behörighet för domartjänst. Av de övriga medlemmarna ska två ha god kännedom om högskolestudier och två god kännedom om allmänbildande studier eller yrkesinriktade studier efter grundskolan. I praktiken kommer besvärsnämndens medlemmar från till exempel undervisningsförvaltningen, läroanstalternas personal och studerandeorganisationer.

Utöver besvärsnämnden för studiestöd är också besvärsnämnden för social trygghet, besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden, besvärsnämnden för olycksfallsärenden och besvärsnämnden för arbetspensionsärenden besvärsnämnder som behandlar ärenden som gäller utkomstskydd. Bestämmelser om besvärsnämnden för utkomstskydd finns i 12 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och i statsrådets förordning om besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (1178/2006). Bestämmelser om de övriga nämnderna ingår i lagen om besvärsnämnden för social trygghet (1299/2006) samt statsrådets förordning om besvärsnämnden för social trygghet (1418/2006), lagen om besvärsnämnden för olycksfallsärenden (1316/2010) och lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005).

1.2 Lag om stöd för skolresor

Beaktande av förvärvsinkomster som fås på basis av inlärnin g i arbetet

Enligt 3 a § 1 mom. i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997), nedan lagen om stöd för skolresor, beviljas inte stöd för skolresor en studerande som får minst 660 euro i månaden i förvärvsinkomst på basis av inlärnin g i arbetet. Vid beviljandet av stöd för skolresor används ingen annan ekonomisk behovsprövning. Motsvarande begränsning i fråga om beviljandet av studiepenning som funnits i lagen om studiestöd har upphävts från och med den 1 augusti 2011.

Beräkning av stödtiden per läsår

Enligt 7 § 1 mom. i lagen om stöd för skolresor beviljas stöd för skolresor enligt hela studiemånader från den dag studierna inleds. En studiemånad berättigar till stöd för skolresor, om den omfattar sammanlagt minst 18 sådana dagar i en följd som ingår i studietiden under läsåret.

Räkneregeln för stödmånader är ofta svår att förstå för de studerande. Den studerande kan inte direkt på basis av den dag då studierna inleds eller den dag de avslutas avgöra

om han eller hon är berättigad till stöd för skolresor för månaden då studierna inleds eller avslutas, utan han eller hon borde kunna räkna stödmånadernas antal på basis av den totala studietiden. Det har förekommit olika tolkningar räkneregeln för stödtiden också i besvärnsinstanserna. Enligt Folkpensionsanstaltens etablerade tillämpningspraxis, som försäkringsdomstolen fastställt, avses med studiemånad inte kalendermånad, utan tidsperioden från den dag då studierna inleds till dagen före motsvarande kalenderdag följande månad.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Lagen om studiestöd

Begränsning av den maximala stödtiden för studier på andra stadiet

Enligt statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram ska den maximala stödtiden för studier på andra stadiet begränsas. Det föreslås att studiestödstiden för studier på andra stadiet begränsas så att det genom lag bestäms en maximal tid för vilken studiestöd kan beviljas efter att den regelrätta studietiden tagit slut. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan studiestöd efter den regelrätta studietiden beviljas för en period av högst 12 månader. Med regelrätt studietid avses i enlighet med 31 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning eller 24 § 1 mom. i gymnasielagen studietiden utan förlängning eller den tid som det enligt läroplanen tar att slutföra studierna, om tiden för slutförandet inte bestämts genom lag.

Det främsta syftet med begränsningen av stödrätten är att uppmuntra studerande att slutföra sina studier inom stödtiden. Tydligare bestämmelser om den maximala stödtiden är viktiga också för den studerandes rättskydd, eftersom den studerandes rätt att få studiestöd baserar sig på de uppgifter som läroanstalten gett till Folkpensionsanstalten och praxisen varierar mellan läroanstalterna. Begränsningen av den maximala studietiden för en examen förtydligar rätten till studiestöd med tanke på såväl den studerande som verkställigheten av studiestödet.

Då man bestämmer den maximala stödtiden måste man ta två motsatta intressen i beaktande. Det är inte motiverat att förvägra studiestöd, om den studerande har möjlighet att slutföra sina studier och fördröjningen beror på till exempel sjukdom eller någon annan svår livssituation. Om stödtiden tar slut kan det leda till att studierna avbryts. Å andra sidan är det inte ändamålsenligt att betala studiestöd hur länge som helst, om den studerandes verkliga mål inte är att slutföra studierna. Det är inte heller ändamålsenligt att bevilja studiestöd flera gånger för samma studier.

Inom studierna på andra stadiet finns utbildningsformer av olika slag och omfattning. Modellen för begränsning av stödtid borde lämpa sig för till exempel yrkesinriktade grundexamina, utbildning som förbereder för fristående examina och övrig yrkesinriktad tilläggsutbildning, utbildning som folkhögskolorna ger samt gymnasieutbildning. De yrkesinriktade grundexamina är den största gruppen där studierna fördröjs och där bestämmelser om begränsning av stödtiden behövs. Enligt statistiken har varje år studierna för ungefär 800 studerande som avlägger yrkesinriktad grundexamen fördröjts så att de ännu fem år efter det att studierna inleddes håller på med studier inom samma studieinriktning. När det är fråga om gymnasieutbildning och utbildning som folkhögskolorna ger är stora fördröjningar i studietiden ovanligare.

Alternativt kunde den maximala stödtiden för studier på andra stadiet bestämmas så att det föreskrivs ett maximalt antal stödmånader för studier för olika examina, så som i fråga om högskolestudier. En modell som baserar sig på antalet stödmånader vore ändå problematisk för de yngsta studerandena på andra stadiet, eftersom deras rätt till studiestöd börjar i olika skeden av studierna beroende på åldersgränserna och föräldrarnas inkomster. En på antalet stödmånader baserad modell är därmed inte ett användbart sätt att begränsa den studiestödstitid man har till sitt förfogande i fråga om unga studerande.

Den föreslagna bestämmelsen, enligt vilken det är möjligt att bevilja studiestöd för en period av högst 12 månader efter att den regelrätta studietiden tagit slut, ger i jämförelse

med nuläget en tydligare definition av när rätten till studiestöd upphör. Bestämmelsen möjliggör en rimlig fördröjning med studierna, men samtidigt uppmuntras den studerande att slutföra sina studier inom studiestödstitiden.

Heltidsstudier och studiestödstitiden i utländska läroanstalter

Det föreslås att de bestämmelser i lagen om studiestöd som gäller studiestöd för studier i utländska läroanstalter preciseras på grund av de tolkningsmässiga missförhållanden som iakttagits. Det föreslås att bestämmelserna ändras i fråga om heltidsstudier och den maximala stödtiden.

Det föreslås att bestämmelsen om heltidsstudier som bedrivs utomlands ändras så att man vid behov kan bedöma huruvida det är fråga om heltidsstudier enligt lagen om studiestöd också då den utländska läroanstalten angett studierna som bisyssla eller deltidsstudier. Genom ändringen tryggar man att de studerande behandlas jämlikt oberoende av studiestatens eller läroanstaltens praxis vad gäller definition av heltidsstudier. Studierna ska ändå liksom i nuläget alltid anses vara heltidsstudier, om den utländska läroanstalten angett dem som sådana.

Det föreslås att bestämmandet av den maximala stödtiden då det gäller högskolestudier utomlands preciseras så att den dag då läsåret inleds och den dag då det avslutas inte påverkar bestämmandet av den maximala stödtiden, utan att stödtiden bestäms schematiskt enligt examens omfattning. Den föreslagna ändringen förtydligar situationen för såväl den studerande som verkställaren, då studiestödstitiden bestäms då studierna inleds och inte ändras under studietiden. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar definitionen av den maximala tid som berättigar till stöd för studier som bedrivs i Finland.

Rätt till studiestöd för gymnasiestudier som genomförs som kombinationsexamen

Det föreslås att definitionen av heltidsstudier i fråga om gymnasiestudier i lagen om studiestöd ändras så att gymnasiestudier alltid räknas som heltidsstudier då de genom-

förs som kombinationsexamen i samband med yrkesinriktad grundutbildning. Genom den föreslagna förändringen tryggar man att alla studerande som avlägger kombinationsexamen behandlas jämlikt. Det är inte motiverat att rätten till studiestöd för studerande som genomför samma studier är beroende av en viss läroanstalts praxis.

Studiestödsnämndernas uppgifter

Det föreslås att studiestödsnämndernas uppgifter ändras så att de inte längre innefattar att ge utlåtanden om beviljande av sommarstudiestöd. Efter den föreslagna ändringen avgör Folkpensionsanstalten ansökningarna om sommarstudiestöd på basis av den information som den studerande lämnat i sin ansökan och de förutsättningar för beviljande av sommarstudiestöd som studiestödsnämnderna fastställt. Förutom genom uppföljning av studieframgången begränsas användningen av sommarstudiestöd för högskolestuderandes del genom det maximala antalet stödmånader. Om man vill att stödtiden ska räcka till är det inte ändamålsenligt för den studerande att lyfta studiestöd under sommarmånaderna, om han eller hon inte studerar på riktigt.

Det föreslås också att det inte längre ska höra till studiestödsnämndens uppgifter att definiera tillräcklig omfattning och ge utlåtanden i fråga om studier som bedrivs utomlands men inte hör till studentutbytesprogram. Den föreslagna ändringen innebär att den studerande själv ska bedöma och se till att han eller hon genomför en tillräcklig mängd studier under sin studieperiod utomlands, såsom fallet redan nu är i fråga om studier utomlands som hör till studentutbytesprogram.

Genom att avstå från utlåtandeförfarandet vill man förenkla och påskynda behandlingen av ansökningarna. Det är möjligt att avstå från utlåtandeförfarandet eftersom studierna redan följs tillräckligt väl via uppföljningen av studieframgången och begränsningen av stödtiden för en enskild examen.

Till studiestödsnämndernas uppgifter ska fortfarande höra att i enlighet med 9 a § 1 mom. 1 punkten följa framgången i studierna och ge utlåtanden om studieframgången samt

att i enlighet med 5 punkten ge utlåtanden om huruvida en studerande som har fått studiestöd under den maximala tiden kan beviljas förlängning.

2.2 Lag om stöd för skolresor

Avskaffande av bestämmelsen enligt vilken förvärvsinkomster som fås på basis av inlärning i arbetet ska beaktas

Det föreslås att begränsningen av rätten att få stöd för skolresor i 3 a § 1 mom. i lagen om stöd för skolresor upphävs. Enligt denna bestämmelse beviljas inte stöd för skolresor en studerande som får minst 660 euro i månaden i förvärvsinkomst på basis av inlärning i arbetet. Motsvarande begränsning i fråga om beviljandet av studiepenning som funnits i lagen om studiestöd har upphävts från och med den 1 augusti 2011, vilket gör det motiverat att upphäva begränsningen också när det är fråga om beviljande av stöd för skolresor.

Räkneregler för antalet stödmånader per läsår

Det föreslås att definitionen av antalet stödmånader förtydligas. Det föreslås att man i definitionen av antalet stödmånader per läsår frångår den räknemodell som baserar sig på den dag då studierna inleds och den dag då de avslutas. Det föreslås att stödrätten alltid är baserad på det antal dagar i en kalendermånad som ingår i studietiden. Enligt förslaget beviljas stöd för en kalendermånad då det i månaden ingår minst 18 dagar som ingår i studietiden.

Den föreslagna ändringen förenklar definitionen av stödrätten och gör det också lättare för den studerande att beräkna stödtiden. Stödet för skolresor är en månadsbaserad förmån. Det är motiverat att också definitionen av stödrätten görs på basis av studietiden per kalendermånad.

Också efter den föreslagna ändringen kommer antalet stödmånader per läsår att bero på de dagar som läroanstaltens bestämt att läsårets studier inleds och avslutas. Beroende på dessa datum kan antalet stödmånader per läsår variera från läsår till läsår, precis som i nuläget.

2.3 Besvärnämnden för studiestöd

Det föreslås att en separat lag stiftas om besvärnämnden för studiestöd, så som man gjort i fråga om de flesta andra besvärnämnder. Det föreslås också att bestämmelserna om besvärnämnden ändras tekniskt så att bestämmelserna och författningsnivån i huvudsak motsvarar bestämmelserna om andra motsvarande besvärnämnder. Syftet med ändringen är att förtydliga bestämmelserna om besvärnämnden för studiestöd samt uppdatera bestämmelsernas struktur och ordalydelse. En separat lag understryker också att besvärnämnden för studiestöd är ett självständigt och oberoende besvärorgan.

Det föreslås att bestämmelserna om besvärnämndens beslutssammansättning överförs från förordning till lag, vilket innebär att det föreskrivs om alla frågor som gäller rättsskipningen på lagnivå. Det föreslås också att bestämmelserna om besvärnämndens sektioner och plenum ändras så att de motsvarar noggrannhetsnivån hos bestämmelserna om andra besvärnämnder.

Det föreslås att en ny beslutssammansättning, nämligen en sammansättning med en domare, tas i bruk i situationer som föreskrivs genom lag. En sammansättning med en domare har på motsvarande sätt tagits i bruk i andra besvärnämnder. Enligt förslaget kan besvärnämndens ordförande eller vice ordförande på föredragning själv avgöra sådana enkla ärenden som är lämpliga att avgöras i en sammansättning med en domare. Ärenden som är lämpliga att avgöras i en sammansättning med en domare är ärenden som inte just kräver rättslig prövning och där flera domares deltagande inte ger något mervärde med tanke på avgörandet. Det ska ändå vara möjligt att överföra ett ärende så att det behandlas i en större sammansättning, om så krävs.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 2/2006 rd) är bestämmelserna om domstolarnas sammansättning och domförhet viktiga i synnerhet med avseende på rättssäkerheten enligt 21 § i grundlagen. Grundlagsutskottet har i sina tidigare utlåtanden ansett att rättssäkerheten i regel kräver att fullföljdsdom-

stolarna är kollegiala, eftersom detta sannolikt borgar för en allsidigare bedömning och ökar därmed rättssäkerheten. Men ur rättssäkerhetsperspektiv sett är det också viktigt att ärendena behandlas utan dröjsmål. Förutsatt att behandlingen fortfarande sker på behörigt sätt kan en lättare domför sammansättning göra det möjligt att på ett förnuftigt sätt fördela domstolsresurserna mellan krävande och mindre krävande ärenden. Det bidrar till att snabba upp domstolarnas arbete och därmed till att ärendena blir behandlade utan dröjsmål i enlighet med grundlagens krav.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Studiestödet

De ändringar som föreslås i propositionen har konsekvenser för anslagsbehovet under moment 29.70.55 Studiepenning och bostadstillägg. Begränsningen av den maximala stödtiden på andra stadiet kommer enligt bedömning att påverka årligen ungefär 1 000 studerandes rätt att få studiestöd. Kostnadsbesparingarna till följd av begränsningen av studiestödstiden kommer enligt bedömning att vara cirka 0,5 miljoner euro 2014 och ungefär 1 miljon euro från och med 2015.

De övriga ändringarna som föreslagits har inga betydande ekonomiska konsekvenser för statsfinanserna. De preciseringar som föreslagits i fråga om rätten till studiestöd för studier som genomförs i utländska läroanstalter skulle årligen påverka högst ett tiotal studerandes rätt till studiestöd. Dessutom skulle högst ett tiotal studerande som avlägger kombinationsexamen beviljas studiestöd för några fler månader.

Stödet för skolresor

De ändringar som föreslås i propositionen har konsekvenser för anslagsbehovet under moment 29.70.59 Stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning. Anslagsbehovet minskar med sammanlagt cirka 50 000 euro 2013 och cirka 80 000 euro från och med 2014.

Avskaffandet av begränsningen som gäller förvärvsinkomst från inläring i arbetet kommer enligt bedömning att påverka ungefär 500 studerandes rätt att få stöd för skolresor för perioden av inläring i arbetet. Förslaget kommer enligt bedömning att öka utgifterna för stöd för skolresor med 100 000 euro 2013 och med 220 000 euro från och med 2014.

Ändring av räkneregeln för antalet stödmånader per läsår påverkar stödtiden per läsår genom att antingen förlänga eller förkorta den. Enligt bedömning kommer de föreslagna ändringarna att minska anslagsbehovet en aning. År 2013 kommer utgifterna för stöd för skolresor att minska med ungefär 150 000 euro och från och med 2014 med 300 000 euro.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna i lagen om studiestöd och lagen om stöd för skolresor förtydligar lagstiftningen som gäller beviljande av dessa förmåner och undanröjer tolkningsmässiga problem och missförhållanden. Förtydligandet av lagstiftningen gör att mindre utredningsarbete krävs i samband med verkställigheten och förkortar behandlingstiden för ansökningarna.

Det lättare utlåtandeförfarandet minskar det administrativa arbetet i studiestödsnämnderna och Folkpensionsanstalten. På basis av den erfarenhet som man fått från Helsingfors universitets försök i anslutning till sommarstudiestödet förenklas och försnabbas behandlingen av ansökningarna då man låter bli att be om utlåtande. På basis av försöket har man inte iakttagit att det förenklade förfarandet för beviljande av studiestöd skulle ha lett till oegentligheter i samband med ansökningarna om sommarstudiestöd. Avskaffandet av utlåtandeförfarandet minskar också antalet bilagor som krävs vid behandlingen av studiestödet och förenklar bland annat förfaranden för elektronisk ansökan om studiestöd.

Förslaget om besvärsnämnden för studiestöd har inga betydande konsekvenser för ändringsökande som gäller beslut om studiestöd och stöd för skolresor och inte heller för verksamheten inom besvärsnämnden för studiestöd. Behandlingen av ärendena i en

sammansättning med en domare förkortar behandlingstiden för ärendena.

3.3 Konsekvenser för de studerande

De föreslagna ändringarna förtydligar lagstiftningen om studiestöd och stöd för skolresor, gör stödsystemen lättare att förstå och förkortar behandlingstiden för ansökningarna.

De ändringsförslag som gäller rätten till studiestöd för studerande som genomför studier i utländska läroanstalter samt studier som genomförs som kombinationsexamen undanröjer missförhållanden i anslutning till beviljandet av stöd. Dessutom ökar det jämlikheten mellan de studerande och förbättrar rätten till studiestöd för enskilda studerande.

Den ändring som gäller den maximala stödtiden för examen som avläggs i en utländsk läroanstalt förtydligar definitionen av stödtiden, men kan i jämförelse med nuläget förlänga eller förkorta den maximala stödtiden som beviljas en studerande med några stödmånader. Ändringen har ändå inga stora konsekvenser för de studerandes ställning, eftersom de som avlagt examen utomlands redan i nuläget i medeltal använder färre stödmånader än de som avlägger examen i Finland. I utländska läroanstalter är sättet att genomföra studierna ofta också sådant, att majoriteten av de studerande klarar av att bli färdiga med sina studier inom den tid som utsetts i enlighet med studiernas omfattning. Den föreslagna ändringen gäller endast nya studerande, vilket innebär att den maximala stödtiden för studerande som redan inlett sina studier inte i något fall kan förkortas.

Avskaffandet av den begränsande inverkan som förvärvsinkomster från inläring i arbetet haft på beviljandet av stöd för skolresor förbättrar de studerandes utkomster.

Ändringen av räkneregeln för stödtiden per läsår kan beroende på situationen antingen förkorta eller förlänga en enskild studerandes stödtid per läsår med en månad. Enligt bedömningen blir stödtiden en månad kortare för ungefär 15 % av de studerande och en månad längre för ungefär 10 % av de studerande. Det är ändå svårt att bedöma hur ändringen av stödtiden inverkar, eftersom inlednings- och avslutningsdatumen, som läroan-

stalten bestämmer, inverkar på stödtiden för läsåret. Dessutom kan stödtiden i motsvarighet till nuläget variera mellan läsåren. Den föreslagna räkneregeln, som baserar sig på antalet studiedagar per kalendermånad, gör ändå definitionen av stödtiden tydligare och mer förutsägbar ur den studerandes synvinkel.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid undervisnings- och kulturministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten. Den föreslagna ändringen som gäller begränsningen av den maximala stödtiden på andra stadiet och räknandet av stödtiden när det gäller stöd för skolresor grundar sig främst på de utvecklingsförslag rörande stödtiden som den arbetsgrupp som utrett strukturell utveckling av studiestödet lagt fram i sin promemoria (Strukturell utveckling av studiestödet. Utvecklingslinjer för studiestödet på andra stadiet och understöd för boende för studerande. Undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2010:8). De centrala studerandeorganisationerna var representerade i arbetsgruppen.

De centrala studerandeorganisationerna har hösten 2011 ombetts yttra sig om de ändringar som gäller huruvida studier som genomförs vid utländska läroanstalter är heltidsstudier och den maximala stödtiden. Studerandeorganisationerna understödde ändringen av definitionen av heltidsstudier, men uttryckte sin oro för att den maximala stödtiden eventuellt förkortas. Ovan har det emellertid konstaterats att även om den maximala stödtiden i enskilda fall kan förkortas med några månader, har detta de facto inga betydande konsekvenser för de studerandes ställning när det gäller studerande som avlägger examen utomlands. Ändringen klarlägger däremot den studerandes ställning, eftersom den maximala studietiden inte längre kan ändras under studietiden.

Angående ändringsförslaget som gäller studiestödsnämndernas uppgifter har yttrande

begärts från högskolornas studiestödsnämnder. Nästan alla studiestödsnämnder som yttra sig understödde de föreslagna ändringarna. I allmänhet ansåg man att avskaffande av utlåtandeförfarandet försnabbar behandlingen av studiestödsansökningarna och gör att nämndernas resurser kan inriktas på ett mer ändamålsenligt sätt. I flera yttranden konstaterades att avskaffande av utlåtandeförfarandet ökar den studerandes eget ansvar då det gäller planeringen av studierna och studieframgången, men å andra sidan kan studierna ändå övervakas tillräckligt väl via uppföljningen av studieframgången och begränsningen av den maximala stödtiden. I yttrandena från vissa yrkeshögskolors studiestödsnämnder tog man ändå upp potentiella problem i samband med avskaffandet av utlåtandeförfarandet då det gäller sommarstudiestöd. Efter att utlåtandeförfarandet avskaffats kan studiestödsnämnden till exempel inte längre följa huruvida det lämnats korrekta uppgifter om studierna enligt sommarstudieplanen när det gäller studiernas omfattning och samband med examen. Avskaffandet av utlåtandeförfarandet kan enligt bedömningarna i vissa yttranden också öka oegentligheterna i anslutning till ansökningarna om sommarstudiestöd.

Det lagförslag som gäller besvärsnämnden för studiestöd har beretts i samarbete med besvärsnämnden för studiestöd. Justitieministeriet har ombetts yttra sig angående lagförslaget. Justitieministeriet understödde stiftande av en separat lag och ansåg att den föreslagna ändringen om behandling av ärenden i en sammansättning med en domare är motiverad. Dessutom föreslog justitieministeriet en del lagtekniska ändringar i sitt yttrande. Justitieministeriets ändringsförslag har delvis beaktats.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om ändring av lagen om studiestöd

5 a §. Heltidsstudier. Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken gymnasiestudier alltid är heltidsstudier om de genomförs i samband med en yrkesinriktad grundexamen. Med gymnasiestudier som genomförs i samband med en yrkesinriktad grundexamen avses gymnasiestudier som genomförs som en så kallad kombinationsexamen. Deras omfattning kan också motsvara vuxengymnasiets lärokurs. På gymnasiestudier som genomförs i samband med avläggande av en yrkesinriktad grundexamen tillämpas i övrigt vad som bestäms om gymnasiestudier som heltidsstudier. För att gymnasiestudier ska vara heltidsstudier förutsätts att den studerande under terminen deltar i minst 10 kurser eller studier som motsvarar dem eller i två prov som ingår i studentexamen.

Det föreslås att bestämmelsen i 4 mom. om heltidsstudier i utländska läroanstalter ändras så att man vid behov kan bedöma om det är fråga om heltidsstudier på det sätt som avses i lagen om studiestöd även om den utländska läroanstalten skulle ha angett studierna som bisyssla eller deltidstudier. På samma sätt som enligt den gällande regleringen ska studierna dock alltid anses som heltidsstudier, om läroanstalten har angett dem som heltidsstudier. På samma sätt som enligt de gällande bestämmelserna ska studiestöd inte beviljas för studier som helt ordnas som distansstudier.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska högskolestudier kunna anses om heltidsstudier när studiernas omfattning motsvarar i medeltal minst fem studiepoäng per studiemånad. Detta motsvarar definitionen enligt lagen om studiestöd av andra heltidsstudier vid högskola än sådana som leder till examen. Med studiemånad avses enligt etablerad till-

lämningspraxis perioden från den dag då studierna inleds till dagen före motsvarande kalenderdag följande månad.

Andra studier än sådana som leder till högskoleexamen ska kunna anses som heltidsstudier om studiernas omfattning motsvarar sådana heltidsstudier som avses i 2 eller 3 mom. I 5 a § 2 mom. bestäms om gymnasiestudier som är heltidsstudier och i 3 mom. om yrkesinriktade studier som är heltidsstudier.

Om sättet att ordna studier som genomförs utomlands eller studiernas dimensionering avviker från studier som ordnas i Finland, kan det bedömas om studierna är heltidsstudier enligt lagen om studiestöd på grundval av den tid och den arbetsmängd som används för att genomföra studierna.

7 §. Tidsbegränsningar. Enligt 1 mom. beviljas studiestöd för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier. Det föreslås att bestämmelsens ordalydelse preciseras så att i fråga om andra studier än studier som leder till högskoleexamen beviljas studiestöd för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier. Bestämmelser om tiden för studiestöd för studier som leder till högskoleexamen ingår i 7 § 2—8 mom. i lagen om studiestöd samt i 6 och 7 § i förordningen om studiestöd. Det föreslås att den bestämmelse i 7 § 1 mom. i den gällande lagen som säger att studier som omfattar minst åtta veckor i en följd berättar till två stödmånaders studiestöd upphävs.

Det föreslås att 6 mom. ändras så att den maximala stödtiden för examen som avläggs i en utländsk högskola bestäms endast utifrån examens omfattning så att läsårets längd inte inverkar på hur stödtiden bestäms. Dessutom föreslås att uttrycket på de grunder som anges ovan ändas till formen på de grunder som anges i denna paragraf, för enligt etablerad tillämpningspraxis beaktas även i stödtiden för en examen som avläggs i en utländsk högskola de stödmånader som använts tidiga-

re i enlighet med vad som bestäms i 7 § 7 mom.

Med examens omfattning avses den normala tiden för avläggande av examen på basis av antalet läsår. I praktiken ska den maximala stödtiden per examen räknas med tillämpning av 7 § 3 mom. Den tid som berättigar till stöd för en högskoleexamen ska bestämmas på basis av den aktuella examens omfattning så att stödtiden är nio stödmånader per sådant läsår som innefattas i examens omfattning, utökad med tio stödmånader. För ett sådant halvt läsår som följer på de fulla läsåren ska den tid som berättigar till stöd vara fem stödmånader. Till exempel är den tid som berättigar till stöd för en examen som omfattar tre år och som avläggs i en utländsk högskola 37 stödmånader.

Efter den föreslagna ändringen bestäms den maximala stödtiden per examen för utländska högskolestudier på motsvarande grunder som för en examen som avläggs i Finland. Antalet stödmånader per läsår bestäms liksom i nuläget i enlighet med 7 c § 1 mom. på basis av studiedagarna per läsår. Stödtiden per läsår är vanligen 9—10 stödmånader, samma som för högskolestudier som bedrivs i Finland. Utöver stödtiden per läsår har den studerande möjlighet att ansöka om sommarstudiestöd.

I 9 mom. föreslås bestämmelser om begränsning av den maximala stödtiden för studier på andra stadiet. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska studiestöd kunna beviljas för högst 12 månader efter att den regelrätta studietiden gått ut. Med den regelrätta studietiden avses tiden för slutförande av studierna utan förlängning enligt 31 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning eller 24 § 1 mom. i gymnasielagen. Enligt bestämmelserna i fråga ska en studerande som genomför yrkesutbildning slutföra sina studier inom en tid som med högst ett år överskrider den tid som studierna avses omfatta, om inte läroanstalten av grundad anledning beviljar den studerande förlängning. I fråga om yrkesinriktad utbildning blir alltså studietiden utan förlängning oftast fyra år. Gymnasiets lärokurs ska slutföras på högst fyra år om inte läroanstalten av grundad anledning beviljar den studerande förlängning. Om tiden för slutförande av studierna inte är angiven i lagstiftningen anses som den regelrätta studietiden den normala

tiden för slutförande av studierna enligt läroplanen.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska studiestöd kunna beviljas för 12 månader. I praktiken ska studiestöd kunna beviljas för en period om ett läsår efter att den regelrätta studietiden gått ut. Exempelvis om den regelrätta studietiden har gått ut den 31 maj och följande läsår börjar den 10 augusti, ska stöd kunna beviljas från augusti till maj under de följande 12 månaderna efter att studietiden gått ut. Därefter ska rätten till studiestöd i fråga om dessa studier ha gått ut. Om den studerande bedriver heltidsstudier även under sommarmånaderna ska stöd i exempel-fallet kunna beviljas från juni till maj, dock högst 12 stödmånader.

Målet med begränsningen av den maximala stödtiden är att uppmuntra de studerande att slutföra studier som dragit ut på tiden inom en bestämd tid. Den period på 12 månader som avses i bestämmelsen betyder inte att den studerande får tillgång till 12 stödmånader som han eller hon kan använda när han eller hon vill eller att studiestöd i den aktuella situationen alltid beviljas för 12 stödmånader. Bestämmelsens ordalydelse gör det dock i undantagsfall möjligt att av grundad anledning flytta tolv månadersperioden, om den studerande blir tvungen att göra ett uppehåll i studierna av någon godtagbar orsak. Godtagbara orsaker är till exempel avtjänande av värnplikt, moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller sjukledighet.

Enligt förslaget till 9 mom. ska när stöd beviljas också beaktas den bestämmelse i 7 § 1 mom. som säger att studiestöd beviljas för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier. Huruvida det är fråga om heltidsstudier ska bedömas utifrån bestämmelserna i 5 a § och antalet stödmånader under ett läsår ska bestämmas i enlighet med 7 c §. När studierna drar ut på tiden ska dessutom i överensstämmelse med nuvarande praxis förutsättas att läroanstalten har beviljat den studerande förlängning och att de återstående studierna är heltidsstudier enligt lagen om studiestöd.

9 a §. Studiestödsnämndens uppgifter. I 1 mom. bestäms om studiestödsnämndernas uppgifter. Det föreslås att i 2 punkten stryks studiestödsnämndens uppgift att i enskilda

fall ge utlåtande till Folkpensionsanstalten om tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs under sommaren. Efter den föreslagna ändringen ska ansökningar om sommarstudiestöd avgöras på basis av de uppgifter som den studerande lämnat i ansökan utan nämndens utlåtande. Det ska fortfarande vara studiestödsnämndens uppgift att ange tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs under sommaren.

Det föreslås också att i 1 mom. stryks uppgiften enligt 3 punkten att ange tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs utomlands på annat sätt än via studentutbytesprogram och i enskilda fall ge utlåtande till Folkpensionsanstalten. Dessutom föreslås att uppgiften enligt 4 punkten att ge utlåtande i anslutning till rätten till studielånsavdrag stryks, eftersom inga utlåtanden enligt bestämmelsen har getts i praktiken.

Inga ändringar föreslås i uppgifterna enligt gällande 9 a § 1 mom. 1 och 5 punkten. Det föreslås att momentet lagtekniskt ändras så att det bestäms om uppgifterna enligt den gällande 5 punkten i den föreslagna 3 punkten.

14 §. Bostadstillägg. Enligt 3 mom. har den som studerar utomlands rätt till bostadstillägg fast han eller hon delar bostad med sitt eget eller sin makes barn. Det föreslås att bestämmelsens ordalydelse ändras så att i bestämmelsen konstateras att den som studerar och bor utomlands är berättigad till bostadstillägg fast han eller hon delar bostad med sitt eget eller sin makes barn. Den föreslagna ändringen är teknisk och motsvarar nuvarande tillämpningspraxis. En studerande som är bosatt i Finland och som delar bostad med sitt eget eller sin makes barn är inte berättigad till bostadstillägg fast han eller hon skulle studera utomlands. Studerande med familj som bor i Finland kan beviljas allmänt bostadsbidrag.

14 a §. Bostadstilläggets belopp. Enligt 3 mom. är bostadstillägget för den som studerar utomlands 210 euro i månaden. Det föreslås att bestämmelsens ordalydelse ändras så att i bestämmelsen konstateras att bostadstilläggets belopp är 210 euro om den studerande studerar och bor utomlands. Den föreslagna ändringen är teknisk och motsvarar nuvarande tillämpningspraxis. Om en studerande

studerar i en annan stat men bor i Finland, ska de bestämmelser som gäller studerande som bor i Finland tillämpas på bostadstilläggets belopp.

32 §. Besvärsnämnden för studiestöd. I paragrafen bestäms om besvärsnämnden för studiestöd. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom det enligt förslaget ska bestämmas om besvärsnämnden för studiestöd i lagen om besvärsnämnden för studiestöd.

1.2 Lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning

3 a §. Begränsningar i fråga om beviljande av stöd för skolresor. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten upphävs, eftersom det föreslås att den begränsning som säger att stöd för skolresor inte beviljas inte studerande som får minst 660 euro i månaden i förvärsinkomst på basis av inläring i arbetet stryks.

7 §. Beviljande och utbetalning. Det föreslås att bestämmelsen i 1 mom. som berör stödtiden per läsår i fråga om stödet för skolresor ändras så att stödrätten grundar sig på antalet studiedagar per kalendermånad. Enligt den föreslagna bestämmelsen berättigar en kalendermånad till stöd för skolresor, om den omfattar minst 18 sådana dagar i en följd som ingår i studietiden.

10 §. Rättande av fel. Det föreslås att bestämmelsen upphävs som föråldrad, eftersom den motsvarar regleringen enligt den upphävda lagen om förvaltningsförfarande (598/1982). Enligt den föreslagna ändringen ska det bestämmas om rättelse av fel genom en hänvisning till lagen om studiestöd. På rättande av fel ska tillämpas bestämmelserna i 31 a § i lagen om studiestöd om rättelse av sakfel och dessutom som allmän lag förvaltningslagens (434/2003) bestämmelser om rättelse av fel. Den föreslagna ändringen är teknisk och i praktiken ändras inte de förfaranden som ska iaktas när fel rättas.

14 §. Hänvisningsbestämmelse. Det föreslås att till hänvisningsbestämmelsen fogas rättelse av sakfel på grund av att 10 § i den gällande lagen upphävs.

1.3 Lagen om besvärsnämnden för studiestöd

1 kap. Besvärsnämndens uppgifter och medlemmar

1 §. Uppgifter och behörighet. Enligt 1 mom. ska besvärsnämnden vara första besvärinstans i ärenden enligt lagen om studiestöd samt lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning. Det är fråga om en informativ bestämelse, eftersom bestämmelser om besvärsrätt redan ingår i de ovannämnda förmanlagarna.

I 2 mom. föreskrivs om besvärsnämndens organisatoriska ställning. Enligt 1 § i den gällande förordningen om besvärsnämnden för studiestöd verkar besvärsnämnden för studiestöd i anslutning till undervisnings- och kulturministeriet. Det föreslås emellertid att det föreskrivs om den organisatoriska ställningen i lag. Dessutom föreslås det att bestämmelsens ordalydelse ändras så att besvärsnämnden verkar inom ministeriets förvaltningsområde och inte i anslutning till det, eftersom besvärsnämnden är ett självständigt och oberoende rättskipningsorgan som liknar en domstol.

2 §. Sammansättning. I paragrafen bestäms om besvärsnämndens sammansättning. Sammansättningen motsvarar sammansättningen enligt 32 § 1 mom. i den gällande lagen om studiestöd. Besvärsnämnden ska ha en ordförande med uppdraget som huvudsyssla, en vice ordförande med uppdraget som bisyssla samt fyra andra medlemmar med uppdraget som bisyssla. Vice ordföranden och medlemmarna ska ha personliga suppleanter. Vad som föreskrivs om medlemmarna, ska också tillämpas på de personliga suppleanterna.

På samma sätt som enligt de gällande bestämmelserna ska medlemmarna handla under domaransvar.

3 §. Behörighetsvillkor för medlemmarna. I paragrafen bestäms om behörighetsvillkoren för besvärsnämndens medlemmar. Enligt 32 § 2 mom. i den gällande lagen om studiestöd ska ordföranden och vice ordföranden ha behörighet för domartjänst. Bestämmelser om de allmänna behörighetsvillkoren för

domare ingår i 11 § 1 mom. i lagen om utnämning av domare (205/2000). I praktiken är behörighetsvillkoret för besvärsnämndens ordförande och vice ordförande examen som ger rätt till domartjänst, dvs. högre högskoleexamen i juridik, på samma sätt som det bestäms i behörighetsvillkoren för andra motsvarande besvärsnämnders ordförande och vice ordförande. Det föreslås att behörighetsvillkoret för ordföranden med uppdraget som huvudsyssla och vice ordföranden ska vara annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt.

I övrigt ska behörighetsvillkoren för medlemmarna motsvara behörighetsvillkoren enligt 32 § 2 mom. i den gällande lagen om studiestöd. Av de övriga medlemmarna ska två vara förtrogna med högskolestudier och två med allmänbildande studier eller yrkesinriktade studier efter den grundläggande utbildningen.

4 §. Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla. Enligt 1 mom. ska statsrådet utnämna ordföranden med uppdraget som huvudsyssla tills vidare på framställning av undervisnings- och kulturministeriet. Bestämelsen motsvarar 32 § 2 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. bestäms om uppgifterna för ordföranden med uppdraget som huvudsyssla. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska ordföranden med uppdraget som huvudsyssla leda besvärsnämnden och svara för verksamheten, övervaka att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden och svara för besvärsnämndens administrativa ärenden i enlighet med vad som närmare anges i arbetsordningen. Uppgifterna för ordföranden med uppdraget som huvudsyssla motsvarar de uppgifter som föreskrivits för ordförandena för andra motsvarande besvärsnämnder. Lagen har inte tidigare haft någon uttrycklig bestämmelse om uppgifterna för ordföranden med uppdraget som syssla för besvärsnämnden för studiestöd, men i praktiken innebär inte den föreslagna bestämmelsen någon ändring i de nuvarande uppgifterna för ordföranden med uppdraget som huvudsyssla.

5 §. Utnämningen av medlemmarna. I paragrafen bestäms om utnämning av medlemmarna med uppdraget om bisyssla. Be-

stämelsen motsvarar bestämmelserna i 32 § 2 mom. i den gällande lagen om studiestöd. Enligt 1 mom. ska statsrådet utnämna vice ordföranden och de övriga medlemmarna med uppdraget om bisyssla för tre år i sänder på framställning av undervisnings- och kulturministeriet. Om en plats som medlem med uppdraget om bisyssla blir ledig under mandatperioden, ska en ny medlem utnämnas för återstoden av perioden.

Enligt 2 mom. ska på medlemmarnas rätt att kvarstå i sitt uppdrag tillämpas i övrigt de bestämmelser som gäller innehavare av domartjänster.

6 §. Domared och domarförsäkran. Enligt den bestämmelse som föreslås i paragrafen ska ordföranden med uppdraget som huvudsyssla, vice ordföranden och medlemmarna avlägga domared eller avge domarförsäkran, om de inte har gjort det tidigare. Bestämmelser om avläggande av domared och avgivande av domarsförsäkran finns i 1 kap. 6 a och 7 § i rättegångsbalken. Om avläggande av domared bestäms på motsvarande sätt i 8 § i den gällande förordningen om besvärsnämnden för studiestöd.

7 §. Föredragande. I paragrafen bestäms om föredragandena i besvärsnämnden. Besvärsnämnden ska ha ett tillräckligt antal föredragande. Behörighetsvillkoret för föredragandena ska vara annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt. Behörighetsvillkoret motsvarar behörighetsvillkoret för föredragande enligt 9 § i den gällande förordningen om besvärsnämnden för studiestöd.

2 kap. Hur ärenden behandlas i besvärsnämnden

8 §. Avgörande av ärenden. I paragrafen bestäms hur ärenden avgörs i olika sammansättningar. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska rättskipningsärenden avgöras på föredragning i en sektion, i en sammansättning med en domare eller i plenum. Övriga ärenden ska avgöras i plenum, om det inte bestäms något annat i arbetsordningen. Övriga ärenden är administrativa ärenden, av vilka en del är sådana att det ändamålsenligt att i arbetsordningen bestämma att de ska avgöras av till exempel ordföranden. En sammansätt-

ning med en domare är en ny sammansättning för avgörande av rättskipningsärenden. I övrigt motsvarar den föreslagna bestämmelsen bestämmelserna i 1 § i den gällande förordningen om besvärsnämnden för studiestöd.

9 §. Sektioner. Enligt 32 § 3 mom. i den gällande lagen om studiestöd kan besvärsnämnden vara indelad i sektioner. Enligt 2 § i förordningen om besvärsnämnden för studiestöd bestäms det om antalet sektioner i arbetsordningen. Ordföranden för nämnden förordnar ordförandena för sektionerna och de övriga medlemmarna i dem, och samma person kan förordnas till ordförande för flera sektioner. Ordförandena och vice ordförandena för sektionerna ska ha avlagt juris kandidatexamen.

I praktiken har besvärsnämnden för studiestöd varit indelad i två sektioner, av vilka den ena behandlar besvär från högskolestuderande och den andra besvär från studerande på andra stadiet. Till vardera sektionen hör utöver ordföranden två medlemmar som känner till utbildningsformen i fråga.

Det föreslås att de bestämmelser som gäller sektionernas sammansättning preciseras så att de i tillämpliga delar motsvarar bestämmelserna om andra motsvarande besvärsnämnders sektioner. I bestämmelserna om sektioner har man i allmänhet bestämt om antalet sektionsmedlemmar samt sektionernas ordförande.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en sektion bestå av tre medlemmar, vilket motsvarar sektionernas nuvarande medlemsantal. Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden ska vara ordförande för en sektion.

De gällande bestämmelserna har gjort det möjligt att förordna vilken medlem i nämnden som helst som avlagt högre högskoleexamen i juridik till ordförande för en sektion. Ordförande för sektionerna har ändå varit besvärsnämndens ordförande och vice ordförande, så den föreslagna bestämmelsen ändrar inte nuläget i praktiken. Också i andra motsvarande besvärsnämnden är besvärsnämndens ordförande eller vice ordförande ordförande för sektionerna.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska besvärsnämndens ordförande förordna sek-

tionernas ordförande och medlemmar. Sektionens övriga medlemmar ska vara två medlemmar med god kännedom om studierna, som i praktiken vanligtvis är medlemmar som är förtrogna med den utbildningsform som sektionen i fråga behandlar. En sektion ska vara beslutför då samtliga sektionsmedlemmar är närvarande.

Besvärsnämnden för studiestöd har färre medlemmar än andra motsvarande besvärsnämnder och för att en sektion ska vara beslutför förutsätts att alla medlemmar är närvarande, så för att säkerställa nämndens funktion är det motiverat att ordföranden med uppdraget som huvudsyssla på samma sätt som i dag behåller beslutanderätten när det gäller att förordna sektionernas ordförande och medlemmar. Sektionernas sammansättning kan då vid behov ändras snabbt. Samma person ska vid behov kunna förordnas till ordförande eller medlem i flera sektioner.

10 §. Ärenden som ska avgöras av en ordförande. I paragrafen bestäms om de ärenden som besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden med uppdraget som bisyssla ska avgöra ensam på föredragning i en så kallad sammansättning med en domare. De föreslagna situationer där ett ärende ska kunna avgöras i en sammansättning med en domare motsvarar i huvudsak bestämmelserna om andra motsvarande besvärsnämnder. Den föreslagna bestämmelsen är ny.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska i en sammansättning med en domare avgöras ärenden som gäller återtagande av besvär och ansökningar om undanröjande av beslut. Till följd av återtagandet förfaller besvären och ansökningarna om undanröjande av beslut och det krävs inte rättslig prövning för att avgöra ärendet.

Enligt 2 punkten ska i en sammansättning med en domare avgöras ärenden som gäller lämnande av besvär och ansökningar utan prövning i enlighet med 51 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen. I 51 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen bestäms om ärenden som ska lämnas utan prövning i brist på processuella förutsättningar. Enligt bestämmelsen ska besvären eller yrkandet lämnas utan prövning, om besvär inte anförts inom utsatt tid eller om det föreligger något annat hinder

för att avgöra ärendet eller fatta ett avgörande i fråga om ett yrkande. Besvär som kommit för sent ska kunna behandlas i en sammansättning med en domare åtminstone när inga vägande skäl till förseningen anförts.

Annat hinder för att pröva ett yrkande kan föreligga till exempel när besvären har anförts eller ansökan gjorts i förtid eller gäller ett ärende som det inte hör till besvärsnämnden för studiestöds behörighet att pröva. I en sammansättning med en domare ska dessutom kunna behandlas även till exempel sådana bristfälliga besvär som den som söker ändring inte har kompletterat trots begäran och som inte kan behandlas för att de är så bristfälliga.

Enligt 3 punkten kan i en sammansättning med en domare avgöras ärenden som gäller återförvisande eller överföring av ett ärende i sin helhet till Folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden med anledning av ny utredning. Ett ärende kan återförvisas till exempel i en situation där Folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden bifaller det yrkande som framförts i besvären helt och hållet efter det att besvären redan tillställts besvärorganet. Situationen motsvarar den när besvär förfaller därför att de återtagits.

Enligt 4 punkten kan i en sammansättning med en domare avgöras ansökan om rätt att ta del av uppgifter eller handlingar med stöd av lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (381/2007) eller begäran om utlämnande av uppgifter ur handlingar med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I 2 mom. bestäms om behandlingen av ärenden som avses i 1 mom. i en större sammansättning, om ärendets art förutsätter det. Ordföranden eller vice ordföranden ska enligt egen prövning kunna överföra sådana ärenden att avgöras i en sektion som kräver mera ingående utredning eller som är förenade med mera krävande rättsliga problem. Det är i sista hand nämnden som beslutar om sammansättningen och den som söker ändring har inte rätt att kräva att ärendet ska behandlas i en större sammansättning.

11 §. Plenum. I paragrafen bestäms om besvärsnämndens plenum. Enligt 4 § i den gällande förordningen om besvärsnämnden för studiestöd kan ordföranden för en sektion be-

stämma att ett ärende ska behandlas i nämndens plenum eller sektionen hänskjuta ärendet till plenum, om ett ärende som ska avgöras i nämnden är av principiell betydelse för tillämpningen av lagen i andra motsvarande fall eller om sektionens avgörande skulle avvika från tidigare praxis.

Det föreslås att bestämmelserna om besvärsnämndens plenum överförs från förordningen till lagen. Det föreslås också att bestämmelserna om plenum preciseras så att besvärsnämndens ordförande, vice ordförande eller sektion kan bestämma att ett ärende ska behandlas i plenum. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar bestämmelserna om behandling i plenum i andra motsvarande besvärsnämnder.

Plenum ska vara beslutfört när besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden, såsom ordförande i plenum, och minst fyra övriga medlemmar är närvarande. Vice ordföranden kan också vara medlem i plenum, om han eller hon inte är ordförande i plenum. De föreslagna bestämmelserna motsvarar bestämmelserna i 3 § i förordningen om besvärsnämnden för studiestöd.

12 §. Tillämpning av förvaltningsprocesslagen. I paragrafen bestäms om tillämpning av förvaltningsprocesslagen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 32 § 4 mom. i den gällande lagen.

13 §. Offentlighet vid behandlingen. I paragrafen bestäms om offentlighet vid behandlingen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 32 § 5 mom. i den gällande lagen.

14 §. Delgivning av beslut. I paragrafen bestäms om delgivning av beslut. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 32 § 6 mom. i den gällande lagen.

3 kap. Särskilda bestämmelser

15 §. Arbetsordning. Paragrafen innehåller ett bemyndigande att utfärda en arbetsordning. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska närmare bestämmelser om organisering av arbetet i besvärsnämnden meddelas i arbetsordningen som fastställs i besvärsnämndens plenum. I arbetsordningen ska dessutom bestämmas om de saker som angetts i lagen. Bemyndigandet att utfärda arbetsordning

motsvarar bestämmelserna om andra motsvarande besvärsnämnder.

16 §. Ikraftträdande. Enligt den föreslagna ikraftträdandebestämmelsen ska lagen träda i kraft den 1 maj 2013. Åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen får vidtas innan lagen träder i kraft.

2 Ikraftträdande

Lagarna om ändring av lagen om studiestöd och av lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning föreslås träda i kraft den 1 augusti 2013. 9 a § 1 mom. i lagen om studiestöd föreslås träda i kraft redan den 1 juni 2013. Upphävandet av 32 § föreslås träda i kraft den 1 maj 2013 när lagen om besvärsnämnden för studiestöd träder i kraft.

Begränsningen av den maximala stödtiden i 7 § 9 mom. ska tillämpas på studiestöd som beviljas från och med den 1 augusti 2013. Även om den studerandes regelrätta studietid enligt bestämmelsen skulle ha gått ut och den studerande skulle ha beviljats studiestöd för den tid som överskrider den regelrätta studietiden redan innan bestämmelsen träder i kraft, ska den studerande med stöd av bestämmelsen kunna beviljas studiestöd för ytterligare 12 månader efter bestämmelsens ikraftträdande, om de övriga villkoren för beviljande av stöd är uppfyllda. I praktiken ska begränsningen av den maximala stödtiden för studier på andra stadiet i 7 § 9 mom. i lagen om studiestöd påverka studerandens rätt till studiestöd från och med den 1 augusti 2014. De studerande som blivit efter i sina studier garanteras så en tillräckligt lång övergångstid för att organisera sina studier efter det att lagen blivit stadfäst.

Det föreslås att 9 a § 1 mom., som gäller studiestödsnämndens uppgifter, träder i kraft redan den 1 juni 2013, så att enhetliga grunder tillämpas för alla månader i fråga om studiestöd som beviljas för sommarmånaderna 2013. I fråga om andra studier som bedrivs utomlands än sådana som ingår i studentutbytesprogram föreslås att utlåtandeförfarandet upphör i fråga om studieperioder utomlands som börjar den 1 juni 2013 eller senare. I fråga om studieperioder utomlands som börjar före bestämmelsens ikraftträdande

förutsätts utlåtande av nämnden om att studiernas omfattning är tillräcklig även om studieperioden skulle upphöra efter den 1 juni 2013.

Bestämmelsen om beräkning av den maximala stödtiden för examen som avläggs i en utländsk högskola i 7 § 6 mom. ska tillämpas, om den studerande vid antagningen har tagit emot studieplatsen eller för första gången har anmält sig närvarande för studierna i fråga den 1 augusti 2013 eller senare. På studier som inletts före denna tidpunkt tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande. Den föreslagna ändringen ska

således inte påverka stödtiden för studier som inletts före det att ändringen trätt i kraft.

Lagen om besvärsnämnden för studiestöd avses träda i kraft den 1 maj 2013. Mandatperioden för den nuvarande besvärsnämnden för studiestöd går ut den 30 april 2013, så det är motiverat att ändringarna träder i kraft från ingången av den nya mandatperioden. Enligt förslaget till 10 § i lagen ska i en sammansättning med en domare kunna avgöras ärenden som har anhängiggjorts i besvärsnämnden den 1 maj 2013 eller senare.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om studiestöd (65/1994) 32 §, sådan den lyder i lagarna 1322/2003, 1080/2006, 390/2007 och 1321/2010, och
ändras 5 a § 2 och 4 mom., 7 § 1, 6 och 9 mom., 9 a § 1 mom., 14 § 3 mom. och 14 a § 3 mom.,
 av dem 5 a § 2 och 4 mom. sådana de lyder i lag 345/2004, 7 § 1, 6 och 9 mom. sådana de lyder i lag 52/2011, 9 a § 1 mom. och 14 a § 3 mom. sådana de lyder i lag 408/2005 samt 14 § 3 mom. sådant det lyder i lag 792/2007, som följer:

5 a §

Heltidsstudier

 Gymnasiestudier är heltidsstudier om deras omfattning enligt lärokursen är sammanlagt minst 75 kurser eller om de genomförs i samband med en yrkesinriktad grundexamen. Dessutom förutsätts att den studerande under terminen deltar i minst 10 kurser eller studier som motsvarar dem eller i två prov som ingår i studentexamen. Gymnasiestudier som ordnas i internat betraktas dock alltid som heltidsstudier.

 Studier som genomförs vid en utländsk läroanstalt är heltidsstudier om läroanstalten har angett dem som sådana. Högskolestudier kan anses som heltidsstudier också om studiernas omfattning motsvarar i medeltal minst fem studiepoäng per studiemånad. Andra studier kan anses som heltidsstudier också om studiernas omfattning motsvarar sådana heltidsstudier som avses i 2 eller 3 mom.

Studiestöd beviljas dock inte för studier som helt ordnas som distansstudier.

7 §

Tidsbegränsningar

 I fråga om andra studier än studier som leder till högskoleexamen beviljas studiestöd för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier.

I fråga om en examen som avläggs vid en utländsk högskola bestäms den tid som berättigar till studiestöd på de grunder som anges i denna paragraf och på basis av examens omfattning.

 I fråga om andra läroanstalter kan studiestöd beviljas för högst 12 månader när den regelrätta studietiden gått ut. Med den regelrätta studietiden avses tiden för slutförande av studierna utan förlängning enligt 31 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning eller 24 § 1 mom. i gymnasielagen eller tiden för slutförande av studierna enligt läroplanen, om tiden inte är angiven i lagstiftningen.

9 a §

Studiestödsnämndernas uppgifter

Studiestödsnämnderna har till uppgift att
1) följa framgången i studierna och på eget initiativ eller på begäran av Folkpensionsanstalten eller den studerande ge utlåtande om studieframgången,

2) ange tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs under sommaren,

3) på eget initiativ eller på begäran av Folkpensionsanstalten eller den studerande ge utlåtande om huruvida en studerande som har fått studiestöd under den maximala tiden kan beviljas förlängning av den tid som berättigar till studiestöd på det sätt som föreskrivs i 7 a §.

14 §

Bostadstillägg

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som studerar i Finland. Den som studerar och bor

utomlands har dock rätt till bostadstillägg trots vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten.

14 a §

Bostadstilläggets belopp

Bostadstillägget är 210 euro i månaden om den studerande studerar och bor utomlands. Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om bostadstilläggets belopp i länder med låg hyresnivå.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens i 9 a § 1 mom. träder i dock kraft den 1 juni 2013. Upphävandet av 32 § träder i kraft den 20 .

Lagens 7 § 6 mom. tillämpas, om den studerande vid antagningen har tagit emot studieplatsen eller för första gången har anmält sig som närvarande för studierna i fråga den 1 augusti 2013 eller senare. På studier som inletts före denna tidpunkt tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997) 3 a § 1 mom. 1 punkten och 10 §, sådana de lyder, 3 a § 1 mom. 1 punkten i lag 1389/2007 och 10 § i lag 346/2004, samt
ändras 7 § 1 mom. och 14 §, sådana de lyder, 7 § 1 mom. i lag 53/2011 och 14 § i lag 365/2004, som följer:

7 §

Beviljande och utbetalning

Stöd för skolresor beviljas av Folkpensionsanstalten. En kalendermånad berättigar till stöd för skolresor, om den omfattar minst 18 sådana dagar i en följd som ingår i studietiden.

14 §

Hänvisningsbestämmelse

Om något annat inte bestäms i denna lag, ska i fråga om ärenden som gäller stöd för _____

skolresor iakttas vad som i lagen om studiestöd bestäms om verkställighet, justering och inställelse av studiestöd, återkrav och preskription av fordringar, självrättelse, undanröjande av beslut, rättelse av sakfel, erhållande och användning samt utlämnande av uppgifter, utmättnings- och överföringsförbud samt finansiering.

Denna lag träder i kraft den 20 .
 Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om besvärsnämnden för studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Besvärsnämndens uppgifter och medlemmar

1 §

Uppgifter och behörighet

Besvärsnämnden för studiestöd (besvärsnämnden) är första besvärnsinstans i ärenden enligt lagen om studiestöd (65/1994) samt lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997).

Besvärsnämnden verkar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde.

2 §

Sammansättning

Besvärsnämnden har en ordförande med uppdraget som huvudsyssla, en vice ordförande med uppdraget som bisyssla samt fyra andra medlemmar med uppdraget som bisyssla. Vice ordföranden och medlemmarna har personliga suppleanter. Vad som i denna lag föreskrivs om medlemmarna, ska också tillämpas på de personliga suppleanterna.

Medlemmarna handlar under domaransvar.

3 §

Behörighetsvillkor för medlemmarna

Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla och vice ordföranden ska ha avlagt

annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt.

Av de övriga medlemmarna ska två vara förtrogna med högskolestudier och två med allmänbildande studier eller yrkesinriktade studier efter den grundläggande utbildningen.

4 §

Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla

Statsrådet utnämner ordföranden med uppdraget som huvudsyssla tills vidare på framställning av undervisnings- och kulturministeriet.

Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla leder besvärsnämnden och svarar för verksamheten, övervakar att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden och svarar för besvärsnämndens administrativa ärenden i enlighet med vad som närmare anges i arbetsordningen.

5 §

Utnämningen av medlemmarna

Statsrådet utnämner vice ordföranden och de övriga medlemmarna med uppdraget som bisyssla för tre år i sänder på framställning av undervisnings- och kulturministeriet. Om en plats som medlem med uppdraget som bisyssla blir ledig under mandatperioden, utnämns en ny medlem för återstoden av perioden.

På medlemmarnas rätt att kvarstå i sitt uppdrag tillämpas i övrigt de bestämmelser som gäller innehavare av domartjänst.

6 §

Domared och domarförsäkran

Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla, vice ordföranden och medlemmarna ska avlägga domared eller avge domarförsäkran, om de inte har gjort det tidigare. Bestämmelser om avläggande av domared och avgivande av domarförsäkran finns i 1 kap. 6 a och 7 § i rättegångsbalken.

7 §

Föredragande

Besvärsnämnden ska ha ett tillräckligt antal föredragande. Föredragandena ska ha avlagt annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt.

2 kap.

Hur ärenden behandlas i besvärsnämnden

8 §

Avgörande av ärenden

Rättskipningsärenden avgörs på föredragning i en sektion, i en sammansättning med en domare eller i plenum.

Övriga ärenden avgörs i plenum, om det inte bestäms något annat i arbetsordningen.

9 §

Sektioner

En sektion består av tre medlemmar. Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden är ordförande i sektionen och övriga medlemmar är två av de medlemmar som är förtroagna med studier. Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla för-

ordnar sektionernas ordförande och övriga medlemmar.

En sektion är beslutförd när samtliga sektionsmedlemmar är närvarande.

10 §

Ärenden som ska avgöras av en ordförande

Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordförande ska avgöra ärenden som gäller

1) återtagande av besvär och ansökningar om undanröjande av beslut,

2) lämnande av besvär och ansökningar utan prövning i enlighet med 51 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996),

3) återförvisande eller överföring av ärenden i sin helhet till Folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden med anledning av ny utredning, eller

4) ansökan om rätt att ta del av uppgifter eller handlingar med stöd av lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (381/2007) eller begäran om utlämnande av uppgifter ur handlingar med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Ärenden som avses i 1 mom. får dock också avgöras i en sektion som avses i 9 §, om ärendets art förutsätter det.

11 §

Plenum

Om ett ärende som ska avgöras av besvärsnämnden är av principiell betydelse för tillämpningen av lag i andra liknande fall eller om avgörandet i en sektion skulle komma att avvika från tidigare praxis, kan ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden eller sektionen bestämma att ärendet ska behandlas i plenum.

Plenum är beslutförd när besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden, såsom ordförande i plenum, och minst fyra övriga medlemmar är närvarande.

12 §

Tillämpning av förvaltningsprocesslagen

Vid behandlingen av ärenden i besvärsnämnden tillämpas förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs särskilt.

Bestämmelserna i 38 § i förvaltningsprocesslagen om muntlig förhandling i förvaltningsdomstolen på begäran av en enskild part gäller också muntlig förhandling i besvärsnämnden. Oberoende av vad som föreskrivs i 2 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen tillämpas i besvärsnämnden också de bestämmelser i 37 och 39—50 § i den lagen som gäller behandling och utredning av ärenden.

Bestämmelserna om extraordinärt ändringssökande i 11 kap. i förvaltningsprocesslagen tillämpas inte på ärenden som hör till besvärsnämndens behörighet. På förfarandet när beslut undanröjs tillämpas vad som i förvaltningsprocesslagen föreskrivs om besvär.

13 §

Offentlighet vid behandlingen

På offentlighet vid rättegång i besvärsnämnden och besvärsnämndens sammansättning vid avgörande av ärenden som gäller offentlighet vid rättegång tillämpas lagen om

offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar.

14 §

Delgivning av beslut

Ett beslut av besvärsnämnden får delges så att det sänds per post genom brev till mottagaren under den adress som han eller hon har uppgett. Mottagaren anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet postades, om inte något annat visas.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

15 §

Arbetsordning

Närmare bestämmelser om organiseringen av arbetet i besvärsnämnden meddelas i arbetsordningen som fastställs i besvärsnämndens plenum.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 17 september 2012

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPIILAINEN

Kultur- och idrottsminister *Paavo Arhinmäki*

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om studiestöd (65/1994) 32 §, sådan den lyder i lagarna 1322/2003, 1080/2006, 390/2007 och 1321/2010, och
ändras 5 a § 2 och 4 mom., 7 § 1, 6 och 9 mom., 9 a § 1 mom., 14 § 3 mom. och 14 a § 3 mom.,
 av dem 5 a § 2 och 4 mom. sådana de lyder i lag 345/2004, 7 § 1, 6 och 9 mom. sådana de lyder i lag 52/2011, 9 a § 1 mom. och 14 a § 3 mom. sådana de lyder i lag 408/2005 samt 14 § 3 mom. sådant det lyder i lag 792/2007, som följer:

Gällande lydelse

5 a §

Heltidsstudier

 Gymnasiestudier är heltidsstudier när deras omfattning enligt lärokursen är sammanlagt minst 75 kurser. Dessutom förutsätts att den studerande under terminen deltar i minst 10 kurser eller studier som motsvarar dem eller i två prov som ingår i studentexamen. Gymnasiestudier som ordnas i internat betraktas dock alltid som heltidsstudier.

 Studier som genomförs vid en utländsk läroanstalt är heltidsstudier när läroanstalten har angett dem som sådana. Om läroanstalten inte har angivit huruvida studierna är heltidsstudier kan 1—3 mom. tillämpas på studier som genomförs utomlands. Studiestöd beviljas dock inte för studier som helt ordnas som distansstudier.

Föreslagen lydelse

5 a §

Heltidsstudier

 Gymnasiestudier är heltidsstudier *om deras* omfattning enligt lärokursen är sammanlagt minst 75 kurser *eller om de genomförs i samband med en yrkesinriktad grundexamen*. Dessutom förutsätts att den studerande under terminen deltar i minst 10 kurser eller studier som motsvarar dem eller i två prov som ingår i studentexamen. Gymnasiestudier som ordnas i internat betraktas dock alltid som heltidsstudier.

 Studier som genomförs vid en utländsk läroanstalt är heltidsstudier om läroanstalten har angett dem som sådana. *Högskolestudier kan anses som heltidsstudier också om studiernas omfattning motsvarar i medeltal minst fem studiepoäng per studiemånad. Andra studier kan anses som heltidsstudier också om studiernas omfattning motsvarar sådana heltidsstudier som avses i 2 eller 3 mom.* Studiestöd beviljas dock inte för studier som

helt ordnas som distansstudier.

7 §

7 §

*Tidsbegränsningar**Tidsbegränsningar*

Studiestöd beviljas för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier. *Studier som omfattar minst åtta veckor i en följd berättigar till två stödmånaders studiestöd.*

I fråga om andra studier än studier som leder till högskoleexamen beviljas studiestöd för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier.

I fråga om en examen som avläggs vid en utländsk högskola bestäms den tid som berättigar till studiestöd på de grunder som anges ovan och på basis av examens omfattning och läsårets längd.

I fråga om en examen som avläggs vid en utländsk högskola bestäms den tid som berättigar till studiestöd på de grunder som anges i denna paragraf och på basis av examens omfattning.

Inom utbildning som leder till en yrkesinriktad examen kan studiestöd fås för högst den tid som avses i 31 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning. Inom gymnasieutbildning kan studiestöd fås för högst den tid som avses i 24 § 1 mom. i gymnasielagen.

I fråga om andra läroanstalter kan studiestöd beviljas för högst 12 månader när den regelrätta studietiden gått ut. Med den regelrätta studietiden avses tiden för slutförande av studierna utan förlängning enligt 31 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning eller 24 § 1 mom. i gymnasielagen eller tiden för slutförande av studierna enligt läroplanen, om tiden inte är angiven i lagstiftningen.

9 a §

9 a §

*Studiestödsnämndernas uppgifter**Studiestödsnämndernas uppgifter*

Studiestödsnämnderna har till uppgift att

- 1) följa framgången i studierna och på eget initiativ eller på begäran av Folkpensionsanstalten eller den studerande ge utlåtande om studieframgången,
- 2) ange tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs under sommaren och i enskilda fall ge utlåtande till Folkpensionsanstalten,
- 3) ange tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs utomlands på annat sätt än via studentutbytesprogram och i enskilda fall ge utlåtande till Folkpensionsanstalten,
- 4) på begäran av Folkpensionsanstalten eller den studerande ge utlåtande om huruvida en låntagare som har fått statsborgen för studielån och som har avlagt examen är berättigad till studielånsavdrag,
- 5) på eget initiativ eller på begäran av Folkpensionsanstalten eller den studerande ge utlåtande om huruvida en studerande som har

Studiestödsnämnderna har till uppgift att

- 1) följa framgången i studierna och på eget initiativ eller på begäran av Folkpensionsanstalten eller den studerande ge utlåtande om studieframgången,
- 2) ange tillräcklig omfattning i fråga om studier som bedrivs under sommaren,
- 3) på eget initiativ eller på begäran av Folkpensionsanstalten eller den studerande ge utlåtande om huruvida en studerande som har fått studiestöd under den maximala tiden kan beviljas förlängning av den tid som berättigar till studiestöd på det sätt som föreskrivs i 7 a §.

fått studiestöd under den maximala tiden kan beviljas förlängning av den tid som berättigar till studiestöd på det sätt som föreskrivs i 7 a §.

14 §

Bostadstillägg

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som studerar i Finland. Den som studerar utomlands har dock rätt till bostadstillägg utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten.

14 a §

Bostadstilläggets belopp

Bostadstillägget för den som studerar utomlands är 210 euro i månaden. Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om bostadstilläggets belopp i länder med låg hyresnivå.

32 §

Besvärsnämnden för studiestöd

Besvärsnämnden för studiestöd har en ordförande med uppdraget som huvudsyssla, en vice ordförande med uppdraget som bisyssla samt fyra andra medlemmar med uppdraget som bisyssla. Vice ordföranden och medlemmarna har personliga suppleanter. Medlemmarna i nämnden handlar under domaransvar.

Statsrådet utnämner ordföranden med uppdraget som huvudsyssla tills vidare och de övriga medlemmarna samt deras suppleanter för tre år i sänder på framställning av undervisningsministeriet. Om en plats blir ledig under mandatperioden, förordnas en efterträdare för återstoden av perioden. Om medlemmarnas rätt att kvarstå i uppdraget gäller i övrigt vad som föreskrivs om innehavare av domartjänster. Ordföranden och vice ordfö-

14 §

Bostadstillägg

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som studerar i Finland. Den som studerar *och bor utomlands* har dock rätt till bostadstillägg trots vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten.

14 a §

Bostadstilläggets belopp

Bostadstillägget är 210 euro i månaden om den studerande studerar och bor utomlands. Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om bostadstilläggets belopp i länder med låg hyresnivå.

32 §

Besvärsnämnden för studiestöd

(upphävs)

randen skall ha behörighet för domartjänst. Av de övriga medlemmarna skall två ha god kännedom om högskolestudier och två god kännedom om allmänbildande studier eller yrkesinriktade studier efter grundskolan.

Besvärsnämnden för studiestöd kan vara indelad i sektioner. Närmare bestämmelser om nämnden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Vid behandlingen av ärenden i besvärsnämnden för studiestöd tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs särskilt. Det som i 38 § i förvaltningsprocesslagen föreskrivs om muntlig förhandling i förvaltningsdomstolen på begäran av en enskild part gäller också muntlig förhandling i besvärsnämnden för studiestöd. Oberoende av vad som föreskrivs i 2 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen tillämpas i besvärsnämnden också de bestämmelser i 37 och 39—50 § i nämnda lag som gäller behandling och utredning av ärenden. I ett ärende som hör till besvärsnämndens för studiestöd behörighet tillämpas inte bestämmelserna om extraordinärt ändringssökande i 11 kap. förvaltningsprocesslagen. I fråga om förfarandet vid undanröjande av beslut gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som i förvaltningsprocesslagen bestäms om besvär.

Bestämmelser om rättegångens offentlighet i besvärsnämnden för studiestöd och om besvärsnämndens sammansättning vid avgörande i ärenden som gäller rättegångens offentlighet finns i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar.

Ett beslut av besvärsnämnden för studiestöd får delges så att det sänds per post genom brev till mottagaren under den postadress som han eller hon har uppgivit för besvärsnämnden för studiestöd. Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han eller hon uppgivit, om inte något annat visas.

Denna lag träder i kraft den 20. Lagens i 9 a § 1 mom. träder i dock kraft den 1 juni 2013. Upphävandet av 32 § träder i kraft den 20 .

Lagens 7 § 6 mom. tillämpas, om den studerande vid antagningen har tagit emot studieplatsen eller för första gången har anmält

sig som närvarande för studierna i fråga den 1 augusti 2013 eller senare. På studier som inletts före denna tidpunkt tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997) 3 a § 1 mom. 1 punkten och 10 §, sådana de lyder, 3 a § 1 mom. 1 punkten i lag 1389/2007 och 10 § i lag 346/2004, samt
ändras 7 § 1 mom. och 14 §, sådana de lyder, 7 § 1 mom. i lag 53/2011 och 14 § i lag 365/2004, som följer:

Gällande lydelse

3 a §

Begränsningar i fråga om beviljande av stöd för skolresor

Stöd för skolresor beviljas inte en studerande som

1) får minst 660 euro i månaden i förvärvs-inkomst på basis av inläring i arbetet,

7 §

Beviljande och utbetalning

Stöd för skolresor beviljas av Folkpensionsanstalten. Stöd för skolresor beviljas enligt hela studiemånader från den dag studierna inleds. En studiemånad berättigar till stöd för skolresor, om den omfattar sammanlagt minst 18 sådana dagar i en följd som ingår i studietiden under läsåret.

10 §

Rättande av fel

Grundar sig Folkpensionsanstaltens beslut på klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan Folkpensionsanstalten med den berörda partens samtycke undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller Folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall den rät-

Föreslagen lydelse

3 a §

Begränsningar i fråga om beviljande av stöd för skolresor

(1 punkt upphävs)

7 §

Beviljande och utbetalning

Stöd för skolresor beviljas av Folkpensionsanstalten. *En kalendermånad berättigar till stöd för skolresor, om den omfattar minst 18 sådana dagar i en följd som ingår i studietiden.*

10 §

Rättande av fel

(upphävs)

ta sitt beslut. Ett sådant fel får dock inte rättas om resultatet av rättelsen blir oskäligt för parten.

Anteckning om rättelse av beslut skall göras i Folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den berörda parten skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om beslutet har överklagats, skall Folkpensionsanstalten meddela att rättelseärendet upptagits till behandling och tillställa besvärsnämnden för studiestöd eller försäkringsdomstolen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket Folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

14 §

Hänvisningsbestämmelse

Om något annat inte bestäms i denna lag, iakttas *i tillämpliga delar* vad som i lagen om studiestöd bestäms om verkställighet, justering och inställelse av studiestöd, återkrav och preskription av fordringar, självrättelse, undanröjande av beslut, erhållande och användning samt utlämnande av uppgifter, utmättnings- och överföringsförbud samt finansiering.

14 §

Hänvisningsbestämmelse

Om något annat inte bestäms i denna lag, *ska i fråga om ärenden som gäller stöd för skolresor iakttas* vad som i lagen om studiestöd bestäms om verkställighet, justering och inställelse av studiestöd, återkrav och preskription av fordringar, *självrättelse*, undanröjande av beslut, rättelse av sakfel, erhållande och användning samt utlämnande av uppgifter, utmättnings- och överföringsförbud samt finansiering.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.